

UNIJA SLOBODNIH SINDIKATA CRNE GORE
UNION OF FREE TRADE UNIONS OF MONTENEGRO

ul. Avda Međedovića 108, Stari Aerodrom, 81000 Podgorica
tel/fax: +38220232315; usscg@usscg.me; www.usscg.me

Broj: 735
Podgorica, 01.11.2023.g.

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjednik Andrija Mandić

Predmet: Inicijativa za razrješenje sudija i sutkinja Ustavnog suda Crne Gore

Gospodine Mandiću,

Odlukom U-I br. 30/20 41/21 43/21 10/22 11/22 Ustavni sud Crne Gore, na sjednici od 24. oktobra 2023. godine, većinom glasova, donio je odluku o ukidanju odredbe člana 17 stav 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju koja će prestati da važi danom objavljivanja pomenute odluke u Službenom listu Crne Gore. Tom odlukom, Ustavni sud je na krajnje nesavjestan i neprihvatljiv način, ukinuo mogućnost pozitivne diskriminacije prema ženama u odnosu na muškarce za odlazak u starosnu penziju, grubo zanemarujući evidentno neravnopravan položaj žena na tržištu rada u odnosu na muškarce. Odluka Ustavnog suda izazvala je pravnu nesigurnost i strijepnju kod građana/ki, te dovela u pitanje primjenu jednog broja članova Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Zakon PIO) koji se oslanjaju na član 17 stav 1.

Bez želje da polemišemo sa, u predmetnoj odluci, zauzetim stavom Ustavnog suda i ulazimo u pravo na slobodno sudijsko uvjerenje, ovim ukazujemo da je prilikom donošenja predmetne odluke Ustavni sud napravio više neprihvatljivih propusta koji dovode u pitanje njenu održivost. Dakle, i pored činjenice da je predmet razmatranja bila odredba Zakona koja obuhvata i reguliše prava velikom broju građana/ki Crne Gore, Ustavni sud se oglušio o članove 4 i 45 Zakona o Ustavnom sudu koji propisuju da je rad Ustavnog suda javan i da se isti obezbjeđuje, pored ostalog, održavanjem javne rasprave u postupku pred tim sudom. Takođe, odredbe tih članova propisuju da će Ustavni sud održati javnu raspravu kada ocijeni da je održavanje javne rasprave potrebno, a naročito kada se radi o složenom ustavno-pravnom pitanju. Isto propisuje i član 70 Poslovnika Ustavnog suda koji utvrđuje da će Ustavni sud održati javnu raspravu kada je u postupku potrebno raspraviti složeno ustavno-pravno pitanje. I pored činjenice da se Unija slobodnih sindikata Crne Gore (USSCG) obratila Ustavnom sudu, dopisom od 06.10.2020. godine, u kojem je iznijela argumente zbog kojih je trebalo odbiti Inicijativu za utvrđivanje ustavnosti člana 17 Zakona PIO i zatražila da nam, kao zainteresovanoj strani, Ustavni sud omogući prisustvo na javnoj sjednici koja je trebalo da bude posvećena toj temi, taj dopis, prema našim

saznanjima, nije bio dostavljen sudijama/kinjama niti razmatran na sjednici, niti se pominje u obrazloženju predmetne odluke Ustavnog suda. Nakon saznanja o ukidanju člana 17 stav 1 USSCG se 24.10.2023. godine obratila Ustavnom sudu sa inicijativom za preispitivanje odluke prije otpremanja iste iz suda, a u skladu sa ovlašćenjima iz člana 16 stav 1 tačka 5, a u vezi sa članom 69 Poslovnika Ustavnog suda. Međutim, Ustavni sud oglušio se i o ovu inicijativu. Osim toga, Ustavni sud je prilikom donošenja predmetne odluke ali i nakon burnog reagovanja stručne i ukupne javnosti, propustio mogućnost da zbog nastajanja pravne praznine primjeni član 65 Zakona o Ustavnom sudu, odnosno da odloži primjenu odluke u roku do tri mjeseca određivanjem datuma njenog objavljivanja u Službenom listu Crne Gore. U konačnom, kako je to u medijima objavljeno, jedna od četvoro sudija/kinja koji su glasali za Odluku o ukidanju člana 17 stav 1 Zakona PIO, u decembru mjesecu ove godine ispunjavala je uslov za prestanak sudijske funkcije po osnovu sticanja uslova za odlazak u starosnu penziju. To saznanje nam govori da je Ustavni sud, šest mjeseci prije ispunjenja uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju, po službenoj dužnosti, a shodno članu 7 Zakonu o Ustavnom sudu, bio obavezan da obavijesti predlagača da jedna od sutkinja ispunjava uslov za sticanje tog prava prije isteka mandata, što nije uradio. Imajući to u vidu, predmetna odluka ne bi mogla biti donijeta da se sutkinja izuzela od glasanja zbog konflikta interesa, jer za takvu odluku ne bi bio obezbijeđen potreban broj glasova (4 glasa) sudija/kinja Ustavnog suda, obzirom da su dvije sutkinje izuzele svoj stav.

Shodno navedenom, a polazeći od činjenica:

- da je članom 11 Ustava uređena podjela vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku i da odnos tih vlasti počiva na međusobnoj kontroli;
- da je shodno članu 82 Ustava propisano da Skupština bira i razrješava predsjednika i sudije Ustavnog suda;
- da je članom 121 Ustava propisano da se sudija razrješava dužnosti ako je nestručno ili nesavjesno obavljao sudijsku funkciju,

obraćamo Vam se sa inicijativom da Skupština Crne Gore sprovede postupak razrješavanja sudija i sutkinja koji su svojim stavom doprinijeli donošenju sporne odluke Ustavnog suda.

S poštovanjem,

 Generalni sekretar
Srđa Keković

Dostavljeno:

- naslovu;
- poslaničkim klubovima u Skupštini Crne Gore;

Prilog:

- *Obraćanje Ustavnom sudu Crne Gore, br. 556 od 06.10.2020.g.;*
- *Inicijativa za preispitivanje odluke Ustavnom sudu Crne Gore, br. 710 od 23.10.2023.g.*